

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/०८० सालको निर्णय नं. ४६२

पुनरावेदन नं. ०७५-RB-०१५५

पुनरावेदन दर्ता मिति २०७५।०९।०५

मुद्दा:- आयकर (२०७०/०७१)।

का.जि.का.म.न.पा. वडा नं.१६, बालाजु औद्योगिक क्षेत्रस्थित बोटलर्स नेपाल लि.को }
तर्फबाट ऐ. का अधिकार प्राप्त प्रवन्धक कानून ऐ. वडा नं.७, मैजुबहाल, चाबहिल } पुनरावेदक
बस्ने प्रतिमा बर्मा.....१

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय :- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी :- प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति :- २०७५।०४।०७

उपस्थित कानून व्यवसायीहरु

पुनरावेदकका तर्फबाट :- विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा र

विद्वान अधिवक्ता श्री मन्जु बुढाथोकी

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट :- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर: x

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०४।०७ मा भएको संशोधित कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा आन्तरिक राजस्व विभागबाट ६० दिनभित्र निर्णय दिनु पर्नेमा उक्त निर्णय दिएको सूचनाको जानकारी हालसम्म नआएको भनी आन्तरिक राजस्व

विभागलाई जानकारी दिई राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको प्रस्तुत पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. ठूला करदाता कार्यालयको कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका करदाता बोटलर्स नेपाल लिमिटेडले आ.व. २०७०/०७१ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु.९,४२,६४,५३८।२९ देखाई ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०७१।०९।३० मा विवरण पेश गरेको।
२. आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ को लागि ठूला करदाता कार्यालयबाट कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताबाट पेश हुन आय विवरणसाथ संलग्न कागजात, फाँटवारी तथा प्रमाणहरूको अध्ययन, छानविन, परीक्षण गरी सो समेतको आधारमा पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतलाई मुख्य आधार बनाई विश्लेषण गर्दा प्रस्तुत करदाताको यस आर्थिक वर्ष २०७०/०७१ मा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकम समावेश नगरेको कट्टी गर्न नपाइने खर्च दावी भएको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय रु.१९,५८,५४,६८९।२९ कायम गर्नुपर्ने भएकोले सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबूद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिन भित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को १०१(६) बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७५।०३।२० मा सूचना जारी भएको।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०३।२० मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७५।०३।२४ मा बुझी लिई करदाताको तर्फबाट ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरमा मिति २०७५।०४।०६ गते लिखित जवाफ पेश भएको।
४. करदाताको आ.व. २०७०/०७१ को लागि रु.१९,५८,५४,६८९।२९ संशोधित करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ बमोजिम कर अधिकृतले संशोधित कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०४।०८ मा खडा भएको निर्णय पर्चा।
५. श्री बोटलर्स नेपाल लि.ले आ.व. २०७०/०७१ को लागि मिति २०७१।०९।३० मा पेश गरेको आय विवरणसाथ संलग्न वासलात तथा नाफा/नोक्सान हिसाव परीक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध भएसम्मका कागजात, फाँटवारी तथा प्रमाणहरू, तहाँको जिकिर आदि समेतलाई अध्ययन, छानविन तथा परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने रकम समावेश नगरेको तथा कट्टी गर्न नपाइने खर्च कट्टी दावी गरेको देखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण गर्न कार्यालयको मिति २०७५।०३।२० मा जारी गरिएको सूचनामा उल्लेख भएका विषयहरूमा तहाँबाट मिति २०७५।०४।०६ मा पेश भएको जवाफ, कागजात तथा जिकिरलाई समेत विश्लेषण गरी

आयकर ऐन २०५८ को दफा १०१ बमोजिम मिति २०७५।०४।०८ को निर्णयबाट संशोधित कर निर्धारण गरी उक्त आ.व. २०७०/०७१ मा देहायानुसार रु.१९,५८,५४,६८९।२९ (अक्षरेपी उन्नाईस करोड अन्ठाउन्न लाख चवन्न हजार छ सय उनान्नब्बे रूपैया र पैसा उनान्तीस मात्र) संशोधित करयोग्य आय कायम गरीएको हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०२ बमोजिम ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट च.नं.२१९ को पत्रबाट मिति २०७५।०४।०८ मा करदाताको नाममा जारी भएको संशोधित कर निर्धारणको सूचना।

६. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७५।०४।०८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझाई करदाता बोटलर्स नेपाल लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०५।०८ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन।
७. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७५।०४।०८ मा जारी गरेको आ.व. २०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी श्री बोटलर्स नेपाल लि.ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।०५।०८ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेकोमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) बमोजिम ६० दिनभित्र निर्णय गरी सक्नुपर्नेमा सो नभएको कारणबाट ऐ.ऐनको दफा ११५(९) बमोजिम आन्तरिक राजस्व विभागलाई जानकारी दिई म्यादभित्र यस राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गरेको।
८. निवेदकले मिति २०७५।०९।०६ मा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११५(८) र दफा ११६(१) बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन गरीने जानकारी गराएको र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम श्री राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन दर्ता गराएको वेहोराको जानकारी सहित सोको एक प्रति पुनरावेदन पत्र राखी मिति २०७५।०९।०६ मा निवेदन दर्ता गराएको हुँदा प्रस्तुत निवेदकले पेस गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकन निवेदनको तथ्यमा प्रवेश गरी निर्णय दिन मिल्ने देखिएन। तसर्थ प्रस्तुत निवेदकले दर्ता गरेको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निवेदन लगतबाट कट्टा गर्ने गरी मिति २०७५।०९।११ मा भएको आन्तरिक राजस्व विभागको निर्णय।
९. आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम करदाताले दावी लिएको बोनस खर्च, आवास कोष व्यवस्था, **Liquid Leakage and Damage, Global service company** लाई भुक्तानी दिएको रकम, **Deferred income** समेत हास खर्चलाई अमान्य गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरले गरेको संशोधित कर निर्धारण आदेश, खडा गरेको निर्णय पर्चा बदर गरी कानुन विपरीतको कर, बिलम्ब शुल्क तथा जरिवाना लगायतका दायित्वबाट उन्मुक्ति पाउँ भन्ने वेहोराको जिकिर लिई करदाताको तर्फबाट यस न्यायाधिकरणमा दर्ता भएको मिति २०७५।०९।०५ को पुनरावेदन पत्र।
१०. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको

प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।०५।११ मा भएको आदेश।

११. यसमा पुनरावेदक करदाताले प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र दर्ता गर्दा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ९ को उपदफा (१)(क) बमोजिम विवादीत कर रकम रु.४,१८,८८,०९३।१९ को पचास प्रतिशतले हुने रु.२,०९,४४,०४६।५९ नगद धरौटी वा बैंक जमानत राखेको नदेखिँदा १५ दिन भित्र धरौटी दाखिला गर्न लगाई लगाउको ०७५-RB-०१४७, ०७५-RB-०१५३ र ०७५-RB-०१५४ समेत साथै पेशी चढाई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने मिति २०८०।०१।०४ मा यस न्यायाधिकरणबाट भएको आदेश।
१२. यस न्यायाधिकरणको मिति २०८०।१।४ को आदेश बमोजिम धरौटी वापतको रकमको करदाताले बैंक जमानत पेश गरेको।

ठहर खण्ड

१३. नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक पेशी सूचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री बोटलर्स नेपाल लिमिटेडका तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री महेश कुमार थापा र विद्वान अधिवक्ता श्री मन्जु बुढाथोकीले बोनस रकम लाई आयममा समावेश गर्ने, आवास कोष खर्च, **liquid leakage and damage, Global service company** लाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क **Deferred income, Discount provisioning**, मुद्दती खाताबाट प्राप्त आमदानीमा कर गणना गरेको समेतका खर्चलाई अमान्य गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुर बाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानून विपरित भई त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी पाउँ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभएको समेत सुनियो।
१४. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश कानूनसम्मत हुँदा सदर हुनु पर्छ भनी प्रस्तुत गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
१५. करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवै तर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवनबाट करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश मिलेको छ, छैन? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
१६. अब पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन पत्र हेर्दा पहिलो पुनरावेदन जिकिर बोनस बापत भुक्तानी गर्न भनी छुट्याएको रकम रु.६,२९,५०२।३० लाई करयोग्य आयमा समावेश गरेको निर्णय त्रुटिपूर्ण रहेको भन्ने देखिन्छ। करदाताले पेश गरेको वित्तीय विवरण बमोजिम आ.व. २०६९।७० मा बोनस व्यवस्था गरेको रु.२,७६,७२,४५३। - मध्ये रु.२,६७,७३,१६४। - मात्र यस आ.व. २०७०।७१ मा विवरण गरी अवितरित रकम मध्ये ३० प्रतिशतले हुने रकम रु.२,६९,७८६।७० राष्ट्रियस्तरको कल्याणकारी कोषमा

तथा बाँकी ७० प्रतिशत रकम रु.६,२९,५०२।३० प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा पठाएकोमा उक्त प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा पठाएको रकम रु.६,२९,५०२।३० लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७(२)(ज) अनुसार आयमा समावेश गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट निर्णय भएको देखिन्छ । आयकर निर्देशिका २०६६ को दफा १८.१३ को उपदफा (३) को अन्तिम वाक्यांशमा तर, वितरण नभएको वा हुन नसकेको बोनस रकम मध्ये बोनस ऐन, २०३० मा उल्लेख भए बमोजिम राष्ट्रियस्तरको कल्याणकारी कोष वा प्रतिष्ठानस्तरको कल्याणकारी कोषमा खर्च कट्टी लिएको आय वर्षको तत्काल पछिल्लो आय वर्षमा दाखिल भएको हदसम्मको रकमलाई भने आयमा समावेश गर्नुपर्ने भन्ने स्पष्ट व्यवस्था भएकोमा सोको विपरीत हुने गरी ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट आयमा समावेश गरेको त्रुटिपूर्ण भई बदर हुने ठहर्छ। उक्त रकम करदाताले खर्च कट्टी पाउने देखियो ।

१७. करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर आवास कोष बापत छुटयाइएको रकम रु.१,६०,२०,८९४।०५ लाई खर्च नभएको भनी खर्च कट्टी दावी गरेको खर्च अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट भएको निर्णय पर्चा हेर्दा, कुनै खर्च हुन खर्च लेखिएको रकम सो व्यक्तिको स्वामित्व वा अधिकारबाट बाहिर जानु पर्दछ। प्रस्तुत कोष खर्च गरेको तर सो वापतको रकम आफै अधिनमा रहेको भनी खर्च अमान्य गरेको देखियो। करदाताले आवास कोष व्यवस्था भनी श्रम ऐनले गरेको श्रमिकको हक, हितको लागि छुट्टै कोषमा रकम व्यवस्था गरेको तथ्यमा विवाद देखिदैन। आवास व्यवस्था एकै आ.व.को रकमले मात्र गर्न सम्भव हुदैन। त्यसैले आवास कोषका लागि व्यवस्था मात्र भयो, खर्च भएको छैन भन्ने आधार लिई खर्च कट्टी अमान्य गरेको निर्णय न्यायोचित देखिएन। यही प्रश्न समावेश रहेको करदाता एशियन पेन्टस् विरुद्ध ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरसमेत भएको आयकर मुद्दा ९७-०७३-००२९२ (०६८।६९) मा यसै न्यायाधिकरणबाट आवास कोष व्यवस्था वापत खर्च गरेको रकम खर्च कट्टी पाउने भनी मिति २०७५।१।२३ मा फैसला भएको र सो फैसला श्री सर्वोच्च अदालतबाट समेत अन्यथा नभई सदर भएको परिप्रेक्ष्यमा शुरू ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट भएको प्रस्तुत शिर्षकको संशोधित कर निर्धारण आदेश कायम रहन नसकी बदर गर्नुपर्ने हुन आयो ।

१८. करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत **Liquid Leakage and Damage** भनी रु.६३,८७,३१०/- खर्च दावी गरेको अमान्य सम्बन्धमा देखिन्छ । सो सम्बन्धमा हेर्दा, करदाताले प्रशासनिक खर्च अन्तर्गत Liquid Leakage and Damage भनी रु. ६३,८७,३१०/- खर्च दावी गरेको देखियो। करदाताबाट व्यवसायको प्रकृति,व्यवसायिक प्रचलन र व्यवसायीहरू बिचमा भएको करारद्वारा कस्तो नोक्सानीको जिम्मा कस्ले लिने भन्ने सहमती हुने हुँदा मूल्य अभिवृद्धि बिजक जारी गरी बिक्री गरेको सामानको नोक्सानी खरिदकर्ता डिलरले लिनु पर्ने भनी संशोधित कर निर्धारण गरेको मिलेको छैन भन्ने पुनरावेदन

जिकिर लिएको देखियो। शुरु ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरको निर्णय पर्चा हेर्दा स्वामित्व हस्तान्तरण भई आय व्यक्तिको स्वामित्वमा भएको नोक्सानी समेत करदाताको आफ्नै नोक्सानी हो भनी दावी गरेको खर्च आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३(ग) बमोजिम कट्टी नपाउने भनिएको देखिन्छ। करदाताको व्यवसायको प्रकृति अनुसार लिकेज ब्रेकेजको नोक्सानी करदाताको नै हुने त्यस्तो नोक्सानी सम्बन्धित डिलर वा डिष्ट्रिब्यूटरसहरुले लिन नपर्ने व्यवसायिक सहमति भएको हुन्छ भनी करदाताले जवाफमा व्यहोरा लेखेको पाइयो। यस स्थितिमा कुन कुन कति परिमाणको लिकेज, ब्रेकेज भएको हो, त्यसको अभिलेख के छ? डिलर र डिष्ट्रिब्यूटरसँग करदाताको यस सम्बन्धमा के सहमति भएको छ भन्ने सम्पूर्ण कुराहरु हेरेर प्रमाण दाखिल गर्न लगाई आधार र कारण सहित निर्णय गर्नुपर्नेमा सामानको स्वामित्व नै हस्तान्तरण भएको भन्ने हचुवा आधार ग्रहण गरी खर्च अमान्य गरेको निर्णयलाई न्यायोचित मान्न नमिलेकोले यस शिर्षकमा समेत पुनः संशोधित कर निर्धारण गर्न ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा पठाउनुपर्ने देखियो।

१९. अब पुनरावेदक करदाताले लिएको अर्को पुनरावेदन जिकिर Global service company लाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क रकम जम्मा रु.७७,२४,७९९।९५ मा खर्च कट्टी दावी गरेकोले उक्त रकम खर्च कट्टी दिन नमिल्ने भनी ठूला करदाता कार्यालयले गरेको निर्णयका सम्बन्धमा देखिन्छ। यस सम्बन्धमा करदाताले कार्यालयमा पेश गरेको जवाफमा करदाता कम्पनीमा कार्यरत विदेशी कर्मचारीहरुको तलव, करकट्टी, भिसा, श्रम इजाजत लगायतका कुराको व्यवस्थापन Global Services Company ले गरेको हुँदा सोही वापत भुक्तानी गरेको भन्ने व्यहोरा उल्लेख गरेको, कार्यरत विदेशी कर्मचारीहरुको नामनामेसी, उनीहरुसँग भएको करार वा निजहरुलाई कम्पनीमा गरिदिएको नियुक्ति पत्र तथा निजहरुको मासिक तलव तथा सुविधाको व्यवस्थापन गर्न करदाता कम्पनी र Global Services Company बीच भएको सम्झौता प्रमाणबाट पुष्टी भएको भन्ने समेत व्यहोरा उल्लेख गरेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा, विदेशी संस्थाबाट प्राप्त हुने सेवाको प्रवृत्ति, सेवा प्राप्त गर्ने प्रक्रिया, सेवा दिने अवधि र प्यारेन्ट कम्पनी र करदाताले सेवाको खर्च व्यहोर्ने स्पष्ट आधार हुने दुई पक्षबीचको करारनामा लगायतका प्रमाण पेश नगरेको Global service company स्थायी संस्थापन नहुने भन्ने प्रमाण पेश नगरेको भन्ने समेत आधार लिएको ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरको निर्णयबाट देखियो। करदाताबाट दावी गरेको खर्चलाई पुष्टी गर्ने आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८१(१)(ग) बमोजिम खडा गरेको प्रमाण पेश गर्न लगाई Global service company स्थायी संस्थापनको रूपमा नेपालमा दर्ता भई स्थायी लेखा नम्बर लिएर नलिएको आन्तरिक राजस्व विभाग अन्तर्गतको आफ्नै अभिलेख आफैले हेरी आधार र कारण सहित खर्च अमान्य गर्नु पर्दा प्रमाणको भार पुन्याई निर्णय गर्नुपर्ने कर्तव्य ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरमा नै रहेकोमा प्रमाणको भार करदाता माथि रहेको जस्तो हास्यपसद तर्क उल्लेख गरी खर्च अमान्य गरेको निर्णय समेत न्यायोचित देखिन नआएको हुँदा यस विषयमा पुनः छानविन र प्रमाणको विवेचना गरी पुनः संशोधित कर

निर्धारण गर्न पठाउन उपयुक्त हुने देखियो ।

२०. अब पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन पत्र हेर्दा अर्को पुनरावेदन जिकिर करदाता कम्पनीले नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको Deferred income रु.११,३३,६२४/- लाई करयोग्य आयबाट घटाएको पाइएकोले उक्त रकम हास खर्च भनी कट्टी लिन नमिल्ने हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७ को उपदफा (२) को खण्ड (ज) बमोजिम आयमा समावेश गर्नुपर्ने भन्ने आधार लिई ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश समेत कानूनसम्मत नभएको कारण बदर गर्नुपर्ने भनी करदाताले पुनरावेदन जिकिर लिएको देखिन्छ। करदाताको Parent Company बाट आ.व. २०६६/६७ मा निशुल्क रूपमा Coolers and Bottles हरू प्राप्त भएको र त्यस्ता सामानको बजार मूल्य रु.१,०९,१९,८३४। - कायम गरी उक्त रकमलाई सोही आय वर्षको आयमा समावेश गरी कर तिरेको तथ्यमा विवाद देखिदैन। यसरी कर तिरेको सामान व्यवसायमा प्रयोग भएको र आफ्नो स्वामित्वमा रहेको हास योग्य सम्पत्ति भए पछि करदाताले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्न नपाउने कुनै आधार शुरू निर्णयमा खुलेको पाइएन। आधार र कारण विनाको निर्णयलाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ को प्रयोजनको लागि न्यायोचित मान्न नमिलेकोले यो शिर्षकमा आधार र कारण खुलाई शुरू कर कार्यालयबाट पुनः निर्णय गर्नुपर्ने देखियो ।

२१. अब पुनरावेदक करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर Discount खर्च provisioning गरेको भनी रु.६,८३,६८,०३१।८९ लाई खर्च कट्टी अमान्य गरेको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी शुरू निर्णय पर्चा हेर्दा करदाताले डिष्ट्रिब्यूटर्सहरूलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने भनी provisioning गरेको रकम कति छन भनी स्पष्ट यकिन गर्न सकिने अवस्था नरहेको आधारमा खर्च कट्टी अमान्य गरेको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा २४(१) मा "कुनै व्यक्तिले कर प्रयोजनको लागि यस ऐनको अधिनमा रही व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आफ्नो आयको गणनाको लेखांकन एक्रयल आधारमा गर्दा भुक्तानी प्राप्त गर्ने अधिकार सृजना हुनासाथ त्यस्तो भुक्तानी प्राप्त गरेको मानी आयमा समावेश गर्नुपर्नेछ" भन्ने व्यवस्था गरिएको छ। त्यसै गरी सोही दफाको उपदफा (२) मा "उपदफा (१) मा उल्लेख भए बमोजिम कुनै व्यक्तिको आय गणना गर्दा कट्टी गर्ने प्रयोजनको लागि देहायका खर्चहरू व्यहोरेको मानिनेछ:-

(क) कुनै अर्को व्यक्तिबाट भएको भुक्तानीको सट्टामा त्यस्तो खर्च समावेश भएको कुनै भुक्तानी गरिएको भएमा देहायको अवस्थामा खर्च व्यहोरेको मानिनेछ:-

१. सो व्यक्तिमा सो भुक्तानी गर्ने दायित्व रहेकोमा,

२. त्यस्तो दायित्वको यर्थाथपरक ढंगले अनुमान गर्न सकिने भएकोमा,

३. अर्को व्यक्तिबाट भुक्तानी प्राप्त भएकोमा खर्च भएकोमा, वा

(ख) खण्ड (क) मा उल्लिखित अवस्थामा बाहेक अन्य सबै अवस्थामा भुक्तानी गरिएको समयमा खर्च व्यहोरेको मानिनेछ।" भन्ने कानुनी व्यवस्था रहेको देखियो। खर्च कट्टी दावी

गरिएको खर्चको दायित्व कसरी सृजना भयो, कोबाट रकम वा सेवा प्राप्त भयो भन्ने कुरा प्रमाणित गर्ने सम्बन्धमा यथार्थपरक प्रमाणहरू पेश हुन नसकेको अवस्थामा माथि उल्लिखित व्यवस्थाबाट करदाताले पेश गरेको वितीय विवरणबाट करदाताको दायित्व सृजना भएको अवस्था समेत नदेखिइ रहेको हुँदा करदाताबाट पेश भएको खर्चलाई यथार्थपरक हो भनी अनुमान गरी खर्च कट्टी दावीलाई मान्यता दिन सकिने आधार पुष्टी भएको देखिदैन। खर्च **provisioning** गरेको उक्त रकम दायित्व सृजना भै सकेको तर पूर्ण रूपमा यकिन नभएको भन्ने कुरालाई करदाताले नै स्वीकार गरेको देखियो । त्यस्तो दायित्वको मूल्य यथार्थ परक ढंगले अनुमान गर्न नसकिने खर्च भुक्तानी गरिएको समयमा मात्र खर्च व्यहोरेको मानिने ऐनको दफा २४ (२) को खण्ड (ख) मा स्पष्ट व्यवस्था रहेकोले ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन ललितपुरबाट Discount **provisioning** रकम खर्च अमान्य गरेको कानून सम्मत रहेको छ।

२२. पुनरावेदक करदाताको अन्तिम पुनरावेदन जिकिर मुद्दती खाताबाट प्राप्त ब्याज आमदानी रु.७,३७,०२०/- करदाताले १८ प्रतिशतले कर गणना गरेको अमान्य गरी २५ प्रतिशत कर लाग्ने भनी गरिएको निर्णय सम्बन्धमा देखिन्छ। शुरु निर्णय पर्चा हेर्दा करदाताले उत्पादन विक्री गरी प्राप्त औद्योगिक आयमा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११(३छ) बमोजिम छुट पाउने भएपनि बैंकमा निक्षेपको रूपमा राखेको रकम वापतको व्याजलाई औद्योगिक आय भनी मात्र नमिलेकोले त्यस्तो व्याज रकममा १० प्रतिशत छुट नपाउने भन्ने निष्कर्षमा पुगेको देखियो । आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११(३छ) मा धितो बजारमा सूचीकृत भएका उत्पादन मूलक, पर्यटन सेवा, जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा ट्रान्समिसन गर्ने र दफा ११ को उपदफा (३ग) मा उल्लेख भएका निकायहरूलाई लाग्ने करमा पन्ध्र प्रतिशतले छुट हुनेछ भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ । करदाताले आफ्नै औद्योगिक उत्पादनका बस्तु विक्री गरी प्राप्त आयमा लाग्ने करमा त्यस्तो छुट पाउने कुरामा विवाद देखिदैन । मुद्दती खातामा राखी लगानी गरेको रकममा प्राप्त व्याज औद्योगिक उत्पादनबाट प्राप्त आय नभई गैर औद्योगिक आय रहेको देखिँदा करदाताको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन ।

२३. तसर्थ माथि विवेचित आधार र कारणबाट पुनरावेदक करदाता बोटलर्स नेपाल लिमिटेड (स्थायी लेखा नं.३०००४८३६२) को आ.व.२०७०/०७१ को ठूला करदाता कार्यालयबाट संशोधित कर निर्धारण गर्दा बोनस वापत छुट्याएको रकम र आवास कोष व्यवस्था वापतको रकम खर्च कट्टी अमान्य गरेको मिति २०७५।०४।०८ को निर्णय सो हदसम्म मिलेको नदेखिँदा केही उल्टी हुने ठहर्छ। Leakage and Damage वापत कट्टी गरेको रकम, Global Service Company लाई भुक्तानी गरेको रकम, र Defrred income भनी दावी गरेको रकम आयमा समावेश गर्दा कानून सम्मत आधार र कारण नखुलाई निर्णय भएको न्यायोचित नदेखिँदा उक्त शीर्षकहरूमा पुनःसंशोधित कर निर्धारण गर्नुपर्ने ठहर्छ। Discout खर्च Provisioning र मुद्दती खाताबाट प्राप्त ब्याज आमदानीको हकमा शुरु ठूला करदाता

कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिँदा करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सकदैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपसिल खण्ड

१. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम बोनस खर्च र आवास कोष व्यवस्था वापतको रकम खर्च कट्टी पाउने भएकोले सो वापत हुने कर रकम हिसाव गरी करदाताको आगामी आ.व. को हिसावमा मिलान गरिदिनु भनी लेखी पठाउनु।
२. माथि ठहर खण्डमा लेखिए बमोजिम Leakage and Damage, Global Service Company लाई भुक्तानी गरेको सेवा शुल्क र Defrred income भनी हास खर्च कट्टी गरेको रकम सम्बन्धमा पुनः छानविन गरी संशोधित कर निर्धारण गर्नु भनी ठूला करदाता कार्यालयमा लेखि पठाइदिनु।
३. फैसलाको प्रतिलिपी सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौंलाई दिनु।
४. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
५. फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु
६. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी रेकर्ड मिसिल नियमानुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमति छ।

(बासुदेव खनाल)

लेखा सदस्य

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: लक्ष्मी प्रसाद शर्मा

इति सम्बत २०८० साल जेष्ठ ३० गते रोज ३ शुभम्-----

प्रमाणिकरण मिति:-

प्रमाणिकरण गर्ने:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौंको छाप